

Sagen sættes til Forhandling.

Piper: Vi erindre jo alle, at Ministeriet i Fjor forelagde et Lovforslag med det Indhold at sende en Kommissarius til Grønland. Der laa allerede deri et Bevis for, at Loven af 27. Maj 1908 ikke har været tilfredsstillende. Man kan maaske sige, at det er kort Tid efter at optage denne Sag til fornyet Lovgivning, men naar det, som Forholdene ere, har vist sig saa at sige ugørligt at arbejde videre med den Lov, vil det være heldigst for alle Parter, at man snarest muligt faar vedtaget saadanne Ændringer, der kunne gøre Loven brugelig. Denne Lov har fremkaldt forskellige Brydninger i Administrationen, og naar man deler en Administration paa flere Hænder, saaledes at man ikke alene faar den Adskillelse, som i 1905 blev etableret mellem Kirke og Skole i Forhold til Administrationen, men tillige en fuldstændig Adskillelse mellem Administration og Handel, er det givet, at der maa komme en ganske anden Gnidningsmodstand i en saadan Virksomhed, end naar den hele Styrelse er samlet i en Enhed. I det hele synes det, at Loven af 1908 har været formet under visse doktrinaire Syn, og at en hel Del af det, som er ført ind i den, har været ret forhastet og umodent. Det foreliggende Forslag viser jo Imødekommen fra det højtærede Ministeriums Side overfor de Ytringer, der faldt under Behandlingen her i Landstinget i Fjor af Lovforslaget om en Kommissarius. Der blev her gjort gældende, at man maatte kunne finde andre Maader til at raade Bod paa Ulemperne end den at sende en Kommissarius derop, og navnlig at man maatte kunne finde dem ved at arbejde sammen med de Mænd, som nu en Gang ere knyttede til det grønlandske Styre. Dette har Ministeriet ogsaa gjort, idet det har nedsat en Kommission, bestaaende af de to Inspektører for Grønland, Provsten og den Læge, som har fungeret længst deroppe, og til denne Kommissions Møder har Ministeren indbudt de Embedsmænd fra Grønland, som tilfældigt opholdt sig herved, saaledes at ikke mindre end 3 Præster, en Skoleinspektør og 3 Læger, foruden den i Kommissionen siddende, have deltaget i disse Forhandlinger. I de Lovforslaget ledsagende Bemærkninger foreligger der ikke noget som helst om, at der har været delte Meninger, saa for saa vidt andet ikke fremsættes, maa man antage, at det her foreliggende i alt væsentligt er et Produkt af Enighed mellem de Mænd, som have været kaldte sammen til Raadgivning.

Forslaget er da gaaet den Vej, at man søger at komme tilbage til Enheden, men saaledes, at Handelschefen bliver underordnet Handels Direktør, og det hele kommer til at sortere under Indenrigsministeriet, dog ikke Kirke- og Skolevæsenet, som i det væsentlige vil komme til at henhøre under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Men alene dette, at Sagerne alle sammen skulle gaa gennem en Direktør, som kan bilægge dem med Udtalelser fra de forskellige Myndigheder deroppe, vil være en Fordel, saaledes at Sagerne mere velforberejede komme til Afgørelse her, og det vil ganske sikkert fremme disse Afgørelser. Forslaget har desuden den i disse Tider store Behagelighed ikke at medføre nogen forøget Udgift, men tværtimod synes det at skulle bringe Nedgang i Udgifterne. Det tilsigtes nemlig at ophæve Embederne som administrerende Direktør og Handelschef, Pakhusforvalter samt et Embede som Inspektør og fremtidig kun at ansætte en Direktør og en Handelschef, ligesom ogsaa nogle Revisionsudgifter falde bort. Den Nedsættelse, der finder Sted i Udgifterne, vil da blive en 28,400 Kr., medens den Udgift, der foreløbig maa paa-regnes, vil blive en 13,000—14,000 Kr., maaske med nogen Forøgelse til Medhjælp. Forslaget ser altsaa meget tiltalende ud, og da man, som sagt, har Grund til at tro, at der maa være i alt Fald ret stor Enighed til Stede mellem de Mænd, der ere kendte med de grønlandske Forhold, maa vi, der ikke kende disse Forhold, tænke, at man nu herigennem har fundet den rette Vej til Spørgsmalets Løsning. Imidlertid vil det være hensigtsmæssigt, at Lovforslaget gennemgaar en Udvalgsbehandling, for at man eventuelt kan undersøge, om der er Tvivlsspørgsmaal. Jeg skal derfor, naar Forhandlingen er endt, tillade mig at foreslaa, at en saadan finder Sted, i det jeg i øvrigt anbefaler Forslaget til hurtigt og velvillig Behandling.

Enevold Sørensen: Man vilde med nogen større Fortrøstning være gaaet til Forhandling af et Forslag om en Ordning af det grønlandske Styre, hvis Forslaget var fremkommet ad den Vej, som tilsigtedes ved det af Ministeriet i Fjor fremsatte Forslag. Som det vil erindres, gik dette ud paa, at det skulde overdrages en enkelt, med en vis Myndighed udrustet Mand at føre Loven af 1908 ind i et fast Leje, bidrage ved Forhandling med de forskellige Embedsmænd deroppe og herved til at tilvejebringe mere rolige og sikre Forhold,